

INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ V ČR

(ZA TĚMĚŘ 15 LET EXISTENCE InsZ)

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

INSOLCENTRUM

- zabýváme se zpracováním a analýzou insolvenčních dat od roku 2009
- zkoumáme právní, ekonomické a sociologické souvislosti krizových jevů
- zpracováváme statistiky insolvenčních řízení
- vyvinuli jsme unikátní informační systém INSODATA monitorující insolvenční řízení v ČR

www.insolcentrum.cz

JUDr. Jarmila Veselá
jednatelka

CÍL PŘEDNÁŠKY

DATOVÉ ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ INSOLVENČNÍCH
ŘÍZENÍ V ČR ZA OBDOBÍ 2008 – 1. POL. 2022

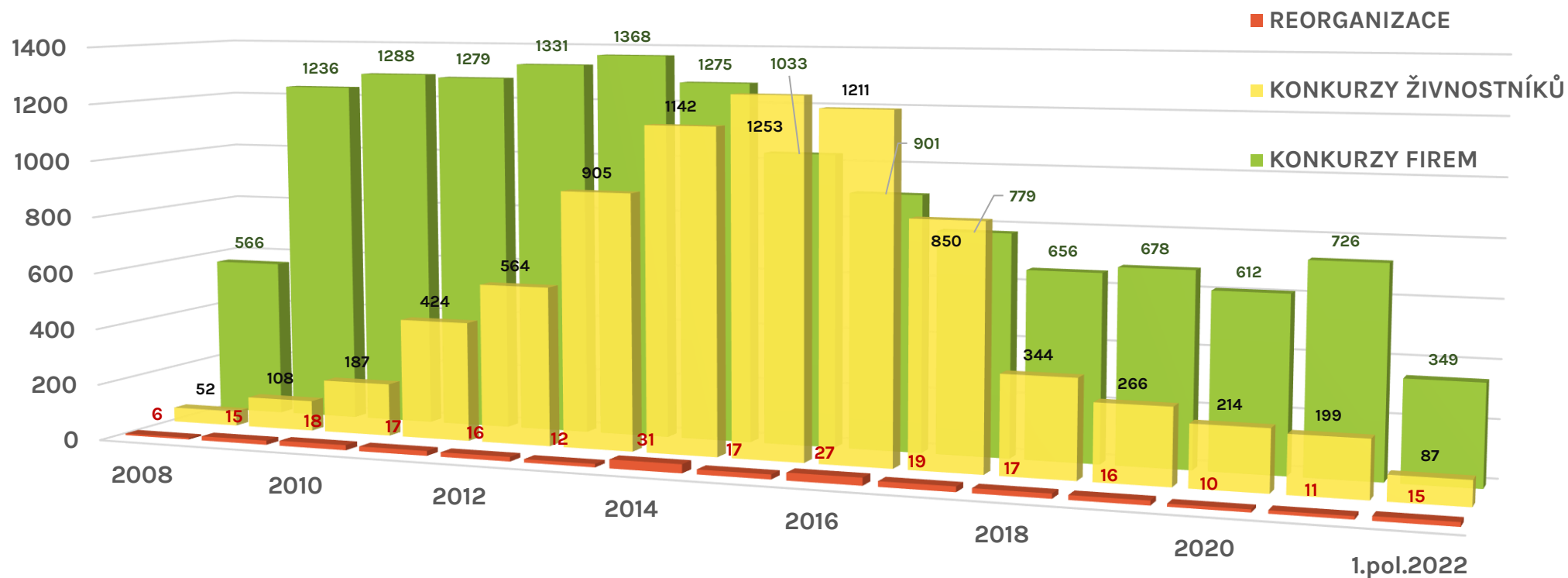
- ✓ ÚSPĚCH NEBO ZMAR?
- ✓ OBSTÁLY INSOLVENČNÍ SOUDY?
- ✓ JSME PŘIPRAVENI NA KRIZI?

STRUKTURA PŘEDNÁŠKY

- I. PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE
- II. INFORMAČNÍ SYSTÉM INSODATA
- III. OBČANSKÉ INSOLVENCE
- IV. PREDIKCE VÝVOJE
- V. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

I. PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE

PROHLÁŠENÉ PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE ZA 2008 – 1. POL. 2022

Pokles prohlášených konkurzů živnostníků souvisí s možností dlužníků vstoupit do oddlužení. Uvedená data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

PROHLÁŠENÉ INSOLVENCE

2008 – 1. pol. 2022

PROHLÁŠENÉ KONKURZY ŽIVNOSTNÍKŮ	7 806
PROHLÁŠENÉ KONKURZY FIREM	14 077
POVOLENÉ REORGANIZACE	247

Uvedená data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

II. POHLED DO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU INSODATA

KOMENTÁŘ KE STAVU PODNIKATELSKÝCH INSOLVENCÍ

Počty prohlášených podnikatelských insolvenčí se drží na nízké úrovni.

Zasaženost jednotlivých odvětví je stále malá. Odvětvová struktura se příliš neliší od minulých let.

Indikátorem krizového období lze označit pouze moratoria. V letech 2020 a 2021 bylo soudem prohlášeno 146 moratorií proti 139 dlužníkům (některým subjektům opakovaně). Ze 139 subjektů je již 53 % dotčeno úpadkem nebo se v něm nachází. 47 % zatím podnikatelsky existuje. (Stav ke konci srpna 2022)

Pro porovnání s minulou krizí – z 18 moratorií z roku 2009 „přežilo“ 5 dlužníků, tj. 28 %.

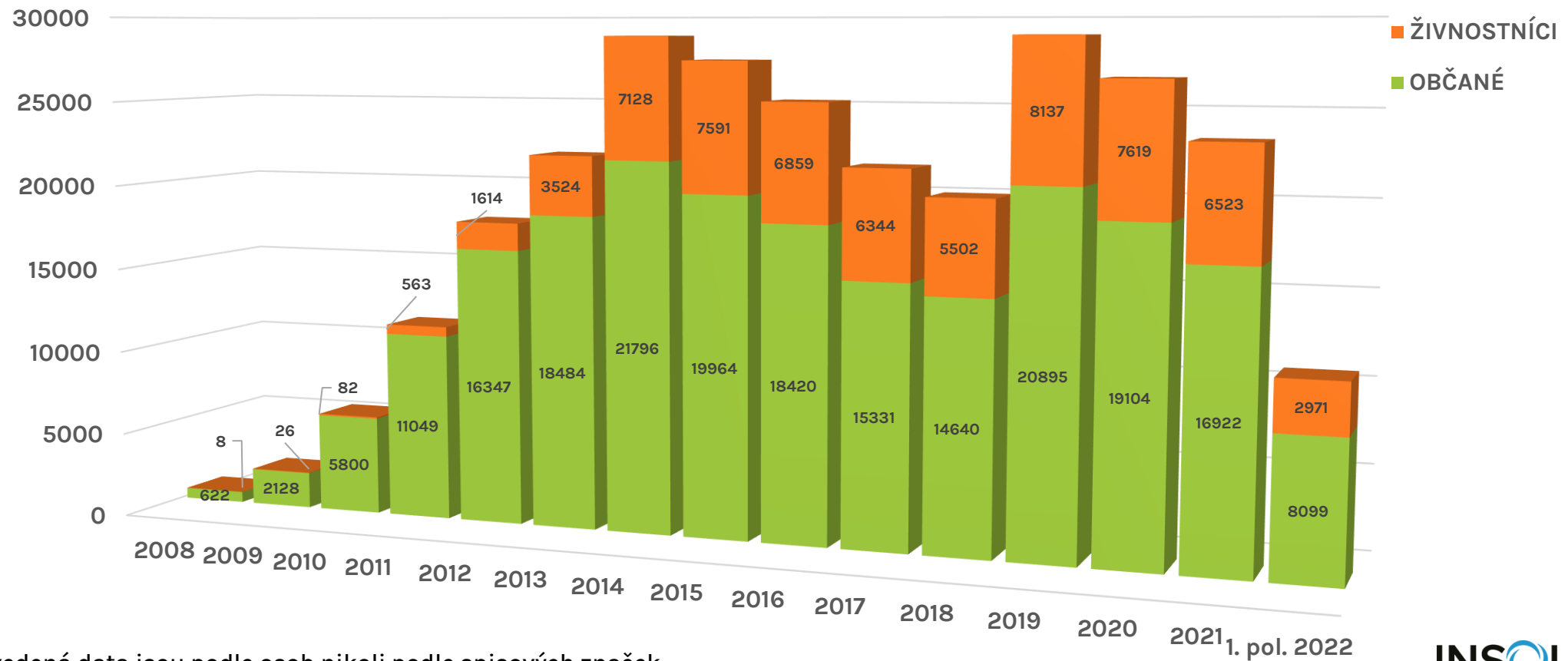
V roce 2022 dochází k nárůstu počtu reorganizací – ke konci srpna bylo povoleno 21 reorganizací.

ZATÍM ZAMRZLÉ OBDOBÍ – NÁRŮST PODNIKATELSKÝCH INSOLVENCÍ JE VELMI PRAVDĚPODOBNÝ.

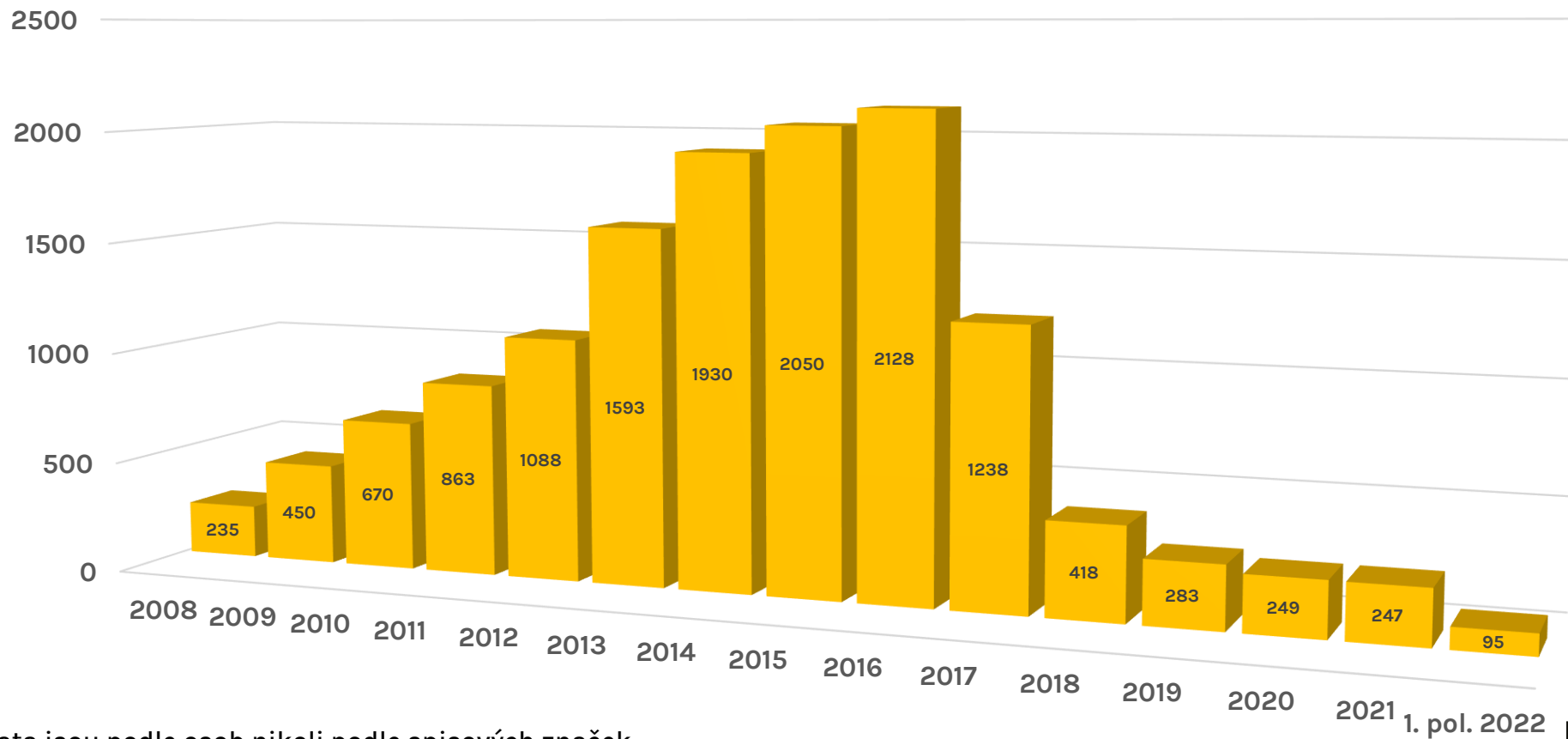
III. OBČANSKÉ INSOLVENCE

POVOLENÁ ODDLUŽENÍ OBČANŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ZA 2008 - 1. POL. 2022

Uvedená data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

PROHLÁŠENÉ KONKURZY OBČANŮ ZA 2008 - 1. POL. 2022

Uvedená data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

PROHLÁŠENÉ INSOLVENCE

2008 – 1. pol. 2022

**POVOLENÁ ODDLUŽENÍ
(VČETNĚ ŽIVNOSTNÍKŮ)**

274 099

PROHLÁŠENÉ KONKURZY OBČANŮ

13 537

Uvedená data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

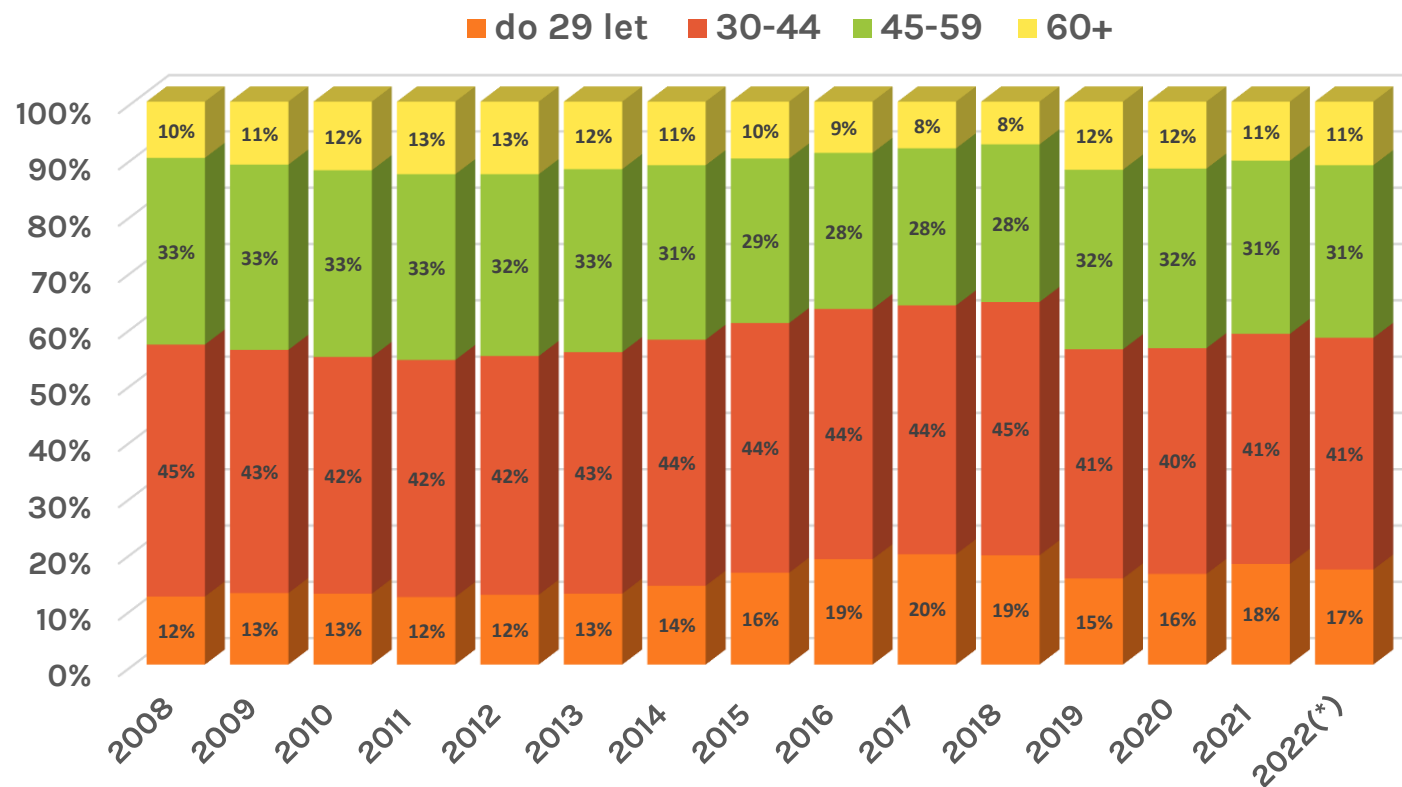
INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

CHARAKTERISTIKY DLUŽNÍKŮ

Do oddlužení vstoupilo o trochu více mužů (52 %) než žen. Nicméně také o trochu více jich nezvládlo splácet, a tak je na konci bilance splněných oddlužení mužů a žen vyrovnaná (50 % / 50 %).

Ve věkové struktuře dlužníků převažuje skupina osob 30 – 44 let, následovaná skupinou 45 – 59 let, skupina mladých lidí do 29 let je výrazně menší a nejmenší je skupina seniorů 60+.

(*) data jsou za 1. polovinu roku 2022
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

Věková struktura - INSODATA

EFEKTIVITA SPLÁCENÍ DLUHŮ

DLUŽNÍCI V RÁMCI PĚTILETÉHO SPLÁTKOVÉHO KALENDÁŘE UHRADILI VĚŘITELŮM V PRŮMĚRU 56 % Z HODNOTY PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK.

PRŮMĚRNÁ VÝŠE PŘIHLÁŠENÝCH POHLEDÁVEK NA 1 DLUŽNÍKA ČINILA 660 TIS. KČ.

PŘÍKLAD ROZDÍLŮ MEZI VĚKOVÝMI KATEGORIEMI

CELKOVĚ LIDÉ V ODDLUŽENÍ ZAPLATILI VĚŘITELŮM ZA OBDOBÍ 2008 AŽ 1. POLOLETÍ 2022 ZHRUBA 80 MLD. KČ.

II. POHLED DO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU INSODATA

VÝSLEDKY ODDLUŽENÍ ZA OBDOBÍ 2008 – 1. POLOLETÍ 2022

POVOLENÁ ODDLUŽENÍ 274 TISÍC OSOB

SPLNĚNÁ ODDLUŽENÍ 138 TISÍC OSOB

AKTUÁLNĚ SE ODDLUŽUJE 110 TISÍC OSOB

POUHÝCH 9 % DLUŽNÍKŮ

nezvládá splácení a vrací se do života s dluhy

KOMENTÁŘ KE STAVU OBČANSKÝCH INSOLVENCÍ

Nízké počty insolvenčí ukazují, že doposud občané odolávají ekonomickým dopadům nárůstu cen energií a potravin natolik, že to zatím nevede k jejich bankrotu.

Část lidí, která se dlouhodobě nachází v exekucích, očekává zmírnění pravidel pro oddlužení a nemá v současné době zájem vstupovat do této procedury.

Aktuálně se v České republice nachází v oddlužení 110 tisíc lidí, což činí 1,26 % z celkové populace nad 15 let.

IV. PREDIKCE VÝVOJE

VÝVOJ INSOLVENCÍ MOHOU OVLIVNIT DVA ZÁKLADNÍ FAKTORY:

1. FAKTOREM JE ENERGETICKÁ ZÁVISLOST NA DODAVATELÍCH ELEKTŘINY, PLYNU A ROPY, VLIV PŘÍPADNÉHO ZASTAVENÍ DODÁVEK A DOPAD JAK NA EVROPSKOU, TAK ZEJMÉNA NA ČESKOU EKONOMIKU.
-
2. FAKTOREM JE VÝVOJ VNITŘNÍ EKONOMIKY A CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ I PODNIKATELSKÉ SFÉRY. OPROTI STANDARDNÍMU OBDOBÍ NAROSTL VÝZNAM VLÁDNÍCH OPATŘENÍ.

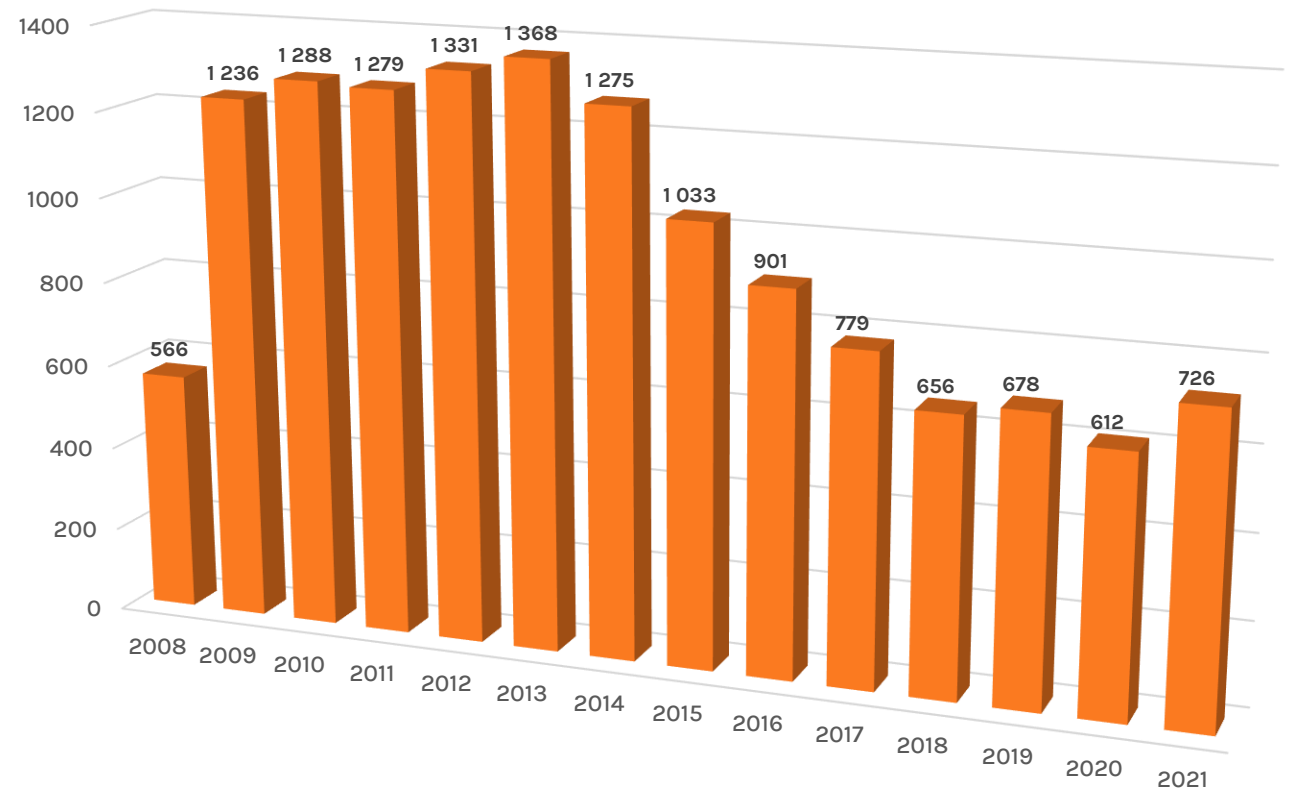
PODNIKATELSKÉ INSOLVENCE

Minulá finanční krize ukázala, že k insolvenčním podnikatelské sféry dochází v ČR s časovým odstupem. Bude-li současný vývoj kopírovat minulé období, tak vrchol počtů konkurzů firem můžeme očekávat v horizontu 2, 3 i 4 let, tedy okolo roku 2024 – 2025.

I kdyby se počet konkurzů firem zvýšil o 100 % oproti současnému stavu, nemusí to z makroekonomického hlediska nic znamenat (pakliže by se nejednalo o strategické podniky).

Zdroj: ISIR, InsolCentrum

Prohlášené konkurzy firem v letech 2008 - 2021

Animace vývoje konkurzů firem

PŘED ČESKOU REPUBLIKOU STOJÍ ÚKOL VYPOŘÁDAT SE S EVROPSKOU SMĚRNICÍ O RESTRUKTURALIZACI A DRUHÉ ŠANCI, A PŘIJMOUT PRÁVNÍ ÚPRAVU ODDLUŽENÍ PRO ŽIVNOSTNÍKY PŘÍPADNĚ I PRO OBČANY.

VE VEŘEJNÉM PROSTORU SE STŘETÁVAJÍ 2 NÁZOROVÉ TRENDY:

- 1. trend představují zastánci rychlého oddlužení za 3 roky pro každého dlužníka s minimálními požadavky na výši splaceného dluhu**
- 2. trend představují zástupci varující před morálním hazardem v případě snadného oddlužení a prudkým snížením platební morálky**

KDO STOJÍ PŘED BRANOU ODDLUŽENÍ?

ÚDAJE O ZADLUŽENÝCH LIDECH A EXEKUCÍCH NEJSOU PŘESNÉ. ZATÍM SE DO ZADLUŽENOSTI NEDOSTALI DOMÁCNOSTI Z TITULU NEZAPLACENÝCH NÁKLADŮ NA ENERGIE.

UVAŽUJME PROTO ZHRUBA 500 TISÍC LIDÍ, PRO KTERÉ BY ODDLUŽENÍ TEORETICKY PŘIPADALO V ÚVAHU:

Z TOHO:

- cca 50 tisíc představují starobní důchodci
- cca 20 tisíc představují invalidní důchodci

➤ **TYTO KATEGORIE SE JIŽ ODDLUŽUJÍ ZA 3 ROKY**

KDO STOJÍ PŘED BRANOU ODDLUŽENÍ?

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

ODEČTEME-LI CCA 50 TISÍC RODIČŮ SAMOŽIVITELŮ

(LÉPE OSAMĚLÝCH RODIČŮ, JAK UVÁDÍ § 7 Odst. 7 ZÁKONA Č. 117/1995 SB.)

-> COŽ JSOU VĚTŠINOVĚ ŽENY, TAK ZBÝVÁ:

**380 TISÍC DLUŽNÍKŮ V PRODUKTIVNÍM VĚKU, Z ČEHOŽ JE
72 % MUŽŮ – TJ. 273 TISÍC OSOB**

KDO STOJÍ PŘED BRANOU ODDLUŽENÍ?

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

**ZAŘADIT OSAMĚLÉ RODIČE DO 3LETÉHO ODDLUŽENÍ JE VE
SPOLEČENSKÉM ZÁJMU (ZEJMÉNA S OHLEDEM NA DĚTI)**

ALE

**JE SPRÁVNÉ ŘÍKAT MUŽŮM V PRODUKTIVNÍM VĚKU, ŽE
JSOU OBĚTI VĚŘITELŮ, A ŽE ZA SVÉ DLUHY NEMOHOU?**

MILOSTIVÉ LÉTO - VÝSLEDKY

Většina veřejnoprávních institucí (s výjimkou České televize a ČEZ Prodej a.s.) nebyla schopna sdělit, jaká je struktura jejich dlužníků z hlediska pohlaví a věku, většina nezná geografické rozdělení dlužníků, jak velké byly zaplacené dluhy a kolik činilo příslušenství. A žádná instituce nevěděla, zda některý z jimi evidovaných dlužníků se zcela zbavil svých exekucí.

Z odpovědí Exekutorské komory vyplynulo, že takto podrobná data nemá a ani není povinna taková data evidovat. Na doplňující žádost Exekutorská komora odpověděla, že nemá k dispozici ani celkové údaje, kolik dlužníků využilo institutu Milostivého léta, a pokud komora zveřejnila údaj o ukončených exekucích 15 tisíc dlužníků, pak mezi nimi mohou být i dlužníci, kteří nevyužili Milostivé léto, ale jejich exekuce skončily jiným způsobem. Exekutorská komora byla pouze schopna sdělit, že ke dni zveřejnění tiskové zprávy celkem 15 tisíc dlužníků nemělo žádnou pravomocnou exekuci vedenou soudním exekutorem.

JAK DLUŽNÍKY PŘEVÉZT NA BŘEH ŽIVOTA BEZ DLUHŮ?

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

Každý z nich by měl veslovat podle svých schopností. Bezmocné a hendikepované musí společnost převézt. Kdybychom umožňovali cestu na druhý břeh bez úsilí, může se stát, že přestanou veslovat i ostatní lidé, a pak se můžeme topit všichni. Nesmíme zapomínat, že nás budou tížit dluhy, které za dlužníky musíme zaplatit. (Jenom stát má za svými dlužníky 136 mld. Kč.) Skokové snížení platební morálky širší populace si nemůžeme v současné ekonomické situaci dovolit.

NAŠE DOPORUČENÍ ZNÍ – VÍCE DLUŽNÍKY DIFERENCOVAT PODLE JEJICH MOŽNOSTÍ A DBÁT NA KONTROLU POCTIVÉHO PŘÍSTUPU.

V. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

ÚSPĚCH NEBO ZMAR?

2008 – 1. pol. 2022

7 806 PROHLÁŠENÉ KONKURZY ŽIVNOSTNÍKŮ

14 077 PROHLÁŠENÉ KONKURZY FIREM

247 POVOLENÉ REORGANIZACE

274 099 POVOLENÁ ODDLUŽENÍ

13 537 PROHLÁŠENÉ KONKURZY OBČANŮ

INSOLVENČNÍ ZÁKON PROKÁZAL SVOJI ŽIVOTASCHOPNOST. INSOLVENČNÍ PROCESY PROBĚHLY STANDARDNĚ A V ŽÁDNÉM TYPU ŘÍZENÍ NEDOCHÁZELO K VÁŽNÝM KOLAPSŮM. SYSTÉM INSOLVENČNÍCH ŘÍZENÍ LZE POVAŽOVAT V SOUČASNÉ PODOBĚ ZA ÚSPĚŠNÝ.

Uvedené data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

JAK OBSTÁLY INSOLVENČNÍ SOUDY?

Zejména výsledky oddlužení představují MIMOŘÁDNÝ úspěch novodobé justice. Soudům se s velkou pravděpodobností podaří provést čtvrt milionu dlužníků oddlužovací procedurou a osvobodit je od dluhů. Připočteme-li k dlužníkům rodinné příslušníky a příbuzné, tak zhruba milion lidí na vlastní oči viděl, že se vyplácí šetřit a pravidelně splácet. Dlužníci se vrátili do života bez dluhů.

Dosavadní podobě oddlužení věřili nejen dlužníci a věřitelé, ale jako spravedlivé je vnímala také široká veřejnost. Lidé měli pocit, že dlužníci musí pro osvobození od dluhů něco vykonat a v zásadě jim fandili. Zaplacených 80 mld. Kč je hmatatelným úspěchem.

JSME PŘIPRAVENI NA KRIZI?

Současný stav
živých insolvencí
k 30.6.2022

880 KONKURZŮ ŽIVNOSTNÍKŮ

2 684 KONKURZŮ FIREM

37 REORGANIZACÍ

109 833 ODDLUŽENÍ

786 KONKURZŮ OBČANŮ

ZCELA JISTĚ BUDE ZA ROK SITUACE ROZDÍLNÁ.

Uvedené data jsou podle osob nikoli podle spisových značek.
Zdroj: ISIR, InsolCentrum

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

JSME PŘIPRAVENI NA KRIZI?

Obáváme se, že insolvenční soudy mohou být postaveny do první linie a budou řešit naléhavé úpadky firem i občanů.

Otázkou zůstává, zda je pro insolvenční justici zajištěno personální a materiální zabezpečení krizového nárůstu insolvencí.

**Jsme připraveni Vám zaslat
datové podklady**

- **datová analýza pro S22**
- **vnitřní data Vašeho soudu**

**V případě Vašeho zájmu napište
na níže uvedený mail**

insol@insolcentrum.cz

DĚKUJEME ZA POZORNOST